

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ.....	(3)
Abstract.....	(5)
กิตติกรรมประกาศ.....	(6)
สารบัญ.....	(7)
รายการตาราง.....	(9)
รายการภาพประกอบ.....	(12)
รายการภาพประกอบภาคผนวก.....	(13)
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1. ปัญหาและความมาของปัญหา.....	1
2. วัตถุประสงค์การวิจัย.....	6
3. สมมุติฐานการวิจัย.....	6
4. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
5. ขอบเขตการวิจัย.....	7
6. ข้อตกลงเบื้องต้น.....	7
7. นิยามคำศัพท์เฉพาะ.....	8
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	9
2.1 แนวคิดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมศึกษา.....	10
2.2 แนวคิดเกี่ยวกับเยาวชน.....	14
2.3 แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้.....	16
2.4 แนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติ.....	21
2.5 พื้นที่ศึกษา.....	27
2.6 แนวคิดเกี่ยวกับป่าดิบชื้น.....	31
2.7 แนวคิดเกี่ยวกับระบบนิเวศ.....	38
2.8 แนวคิดเกี่ยวกับการสื่อความหมาย.....	43
2.9 แนวคิดเกี่ยวกับเส้นทางศึกษาธรรมชาติ.....	48
2.10 แนวคิดเกี่ยวกับคู่มือศึกษาธรรมชาติ.....	53
2.11 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	59

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
3 วิธีการดำเนินวิจัย.....	63
3.1 กลุ่มตัวอย่างการวิจัย.....	63
3.2 แบบแผนการวิจัย.....	63
3.3 เครื่องมือในการวิจัย.....	64
3.3 กระบวนการวิจัย.....	64
ขั้นตอนที่ 1 การสร้างและพัฒนาคู่มือศึกษาธรรมชาติ.....	65
ขั้นตอนที่ 2 การทดลองใช้คู่มือศึกษาธรรมชาติ.....	74
4 ผลการวิจัย.....	78
1. การสร้างและพัฒนาคู่มือศึกษาธรรมชาติ.....	78
1.1 การศึกษาข้อมูลเบื้องต้น.....	78
1.2 การสร้างคู่มือศึกษาธรรมชาติ.....	79
1.3 การสร้างแบบประเมินคุณภาพคู่มือฯ.....	85
1.4 การพัฒนาคู่มือศึกษาธรรมชาติ.....	86
2. การทดลองใช้คู่มือศึกษาธรรมชาติ.....	92
2.1 ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้.....	92
2.2 ทักษะคติของเยาวชน.....	94
2.3 กิจกรรมสรุป.....	101
2.4 การแบบประเมินความพึงพอใจในคู่มือศึกษาธรรมชาติ.....	102
2.5 การประเมินคุณภาพคู่มือฯ จากผู้ทรงคุณวุฒิ.....	105
2.6 การทดลองใช้คู่มือฯกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	107
5 อภิปรายผลการวิจัย.....	115
1. การสร้างและพัฒนาคู่มือศึกษาธรรมชาติ.....	115
1.1 การกำหนดขอบเขตเนื้อหา.....	115
1.2 การสำรวจและคัดลอกเส้นทาง.....	116
1.3 การสร้างและพัฒนาการคู่มือศึกษาธรรมชาติ.....	118

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2. การทดลองใช้คู่มือศึกษาระรรมชาติ.....	120
2.1 ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้.....	120
2.2 ผลของทัศนคติ.....	122
2.3 ผลของกิจกรรมสรุป.....	126
2.4 ผลการประเมินความพึงพอใจคู่มือศึกษาระรรมชาติ.....	126
2.5 ผลประเมินคุณภาพคู่มือศึกษาระรรมชาติ.....	127
6 สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	129
1. กระบวนการจัดทำคู่มือศึกษาระรรมชาติให้แก่เยาวชน.....	129
2. การเรียนรู้เกี่ยวกับธรรมชาติ ระบบนิเวศป่าดิบชื้น ทัศนคติต่อป่าและสิ่งแวดล้อม... และทัศนคติต่อพฤติกรรมกรรมการอนุรักษ์จากการใช้คู่มือฯของเยาวชน	130
3. ระดับความพึงพอใจในคู่มือฯ จากเยาวชนและผู้นำศึกษาระรรมชาติ.....	131
4. ระดับคุณภาพคู่มือฯ.....	131
5. ปัญหา อุปสรรค การเรียนรู้และข้อเสนอแนะการวิจัย.....	132
6. ข้อเสนอแนะการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	134
บรรณานุกรม.....	135
ภาคผนวก.....	144
ภาคผนวก ก.....	144
ภาคผนวก ข.....	157
ภาคผนวก ค.....	162
ภาคผนวก ง.....	196
ภาคผนวก จ.....	204
ประวัติผู้เขียน.....	207

รายการตาราง

ตาราง	หน้า
1 ชื่อจุดศึกษาและประเด็นการสื่อความหมายในเส้นทางชมน้ำตก.....	80
2 ความสัมพันธ์ระหว่างขอบเขตเนื้อหาเกี่ยวกับจุดศึกษาในเส้นทางชมน้ำตก.....	83
3 ความพึงพอใจในคู่มือศึกษารรรรมชาติของกลุ่มทดลองใช้ครั้งที่ 1.....	87
4 ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังเดินฯ ของกลุ่มทดลองใช้ครั้งที่ 2.....	87
5 ระดับทัศนคติต่อป่าและสิ่งแวดล้อมของกลุ่มทดลองใช้ครั้งที่ 2.....	88
6 ระดับทัศนคติต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าและสิ่งแวดล้อม.....	89
ก่อนเดินศึกษารรรรมชาติ กลุ่มทดลองใช้ครั้งที่ 2	
7 ระดับทัศนคติต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าและสิ่งแวดล้อม.....	89
หลังเดินศึกษารรรรมชาติ กลุ่มทดลองใช้ครั้งที่ 2	
8 ความพึงพอใจในคู่มือศึกษารรรรมชาติของกลุ่มทดลองใช้ครั้งที่ 2.....	91
9 คะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังเดินศึกษารรรรมชาติจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้.....	92
ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง	
10 ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังเดินศึกษารรรรมชาติจากแบบทดสอบวัด.....	93
ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง	
11 ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยหลังเดินศึกษารรรรมชาติจากแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์.....	93
การเรียนรู้ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง	
12 เปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยจากแบบทดสอบวัดความรู้.....	94
หลังเดินศึกษารรรรมชาติระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	
13 ระดับทัศนคติต่อป่าและสิ่งแวดล้อมของกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง.....	95
14 ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยหลังเดินศึกษารรรรมชาติจากแบบวัดทัศนคติ.....	96
ต่อป่าและสิ่งแวดล้อมของกลุ่มควบคุมระหว่างกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง	
15 การเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของแบบวัดทัศนคติต่อป่าและสิ่งแวดล้อม.....	97
ระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมหลังเดินศึกษารรรรมชาติ	
16 ความแตกต่างคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังเดินฯ จากแบบวัดทัศนคติ.....	97
ต่อป่าและสิ่งแวดล้อมของกลุ่มควบคุม	

รายการตาราง (ต่อ)

ตาราง	หน้า
17 ระดับทัศนคติต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าและสิ่งแวดล้อมก่อนเดินฯ ของกลุ่มควบคุม.....	98
18 ระดับทัศนคติต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าและสิ่งแวดล้อมหลังเดินฯ กลุ่มควบคุม.....	98
19 ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยจากแบบวัดทัศนคติต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่า.....	99
และสิ่งแวดล้อมก่อนและหลังเดินศึกษาธรรมชาติของกลุ่มทดลอง	
20 ระดับทัศนคติต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าและสิ่งแวดล้อมก่อนเดินฯ ของกลุ่มทดลอง.....	99
21 ระดับทัศนคติต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าและสิ่งแวดล้อมหลังเดินฯ ของกลุ่มทดลอง.....	100
22 ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยจากทัศนคติต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าและสิ่งแวดล้อม.....	100
ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	
23 การเปรียบเทียบระดับทัศนคติต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์ป่าและสิ่งแวดล้อมหลังเดินฯ.....	101
ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม	
24 ระดับความพึงพอใจในคู่มือศึกษาธรรมชาติของกลุ่มทดลอง.....	103
25 ระดับความพึงพอใจในคู่มือฯ ของผู้นำศึกษาธรรมชาติ 3 ท่าน.....	104
26 ระดับคุณภาพคู่มือศึกษาธรรมชาติจากผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 3 ท่าน.....	105
27 การเปรียบเทียบคะแนนก่อน-หลังของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของ.....	107
เยาวชนมัธยมปลายศึกษาตอนปลาย	
28 ระดับทัศนคติต่อป่าและสิ่งแวดล้อมของเยาวชนศึกษาตอนระดับมัธยมปลาย.....	108
29 ความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยก่อนและหลังเดินจากแบบวัดทัศนคติ.....	108
ต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์ต่อป่าและสิ่งแวดล้อมของเยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	
30 ระดับทัศนคติพฤติกรรมการอนุรักษ์ต่อป่าและสิ่งแวดล้อมก่อนเดินของเยาวชน.....	109
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	
31 ระดับทัศนคติต่อพฤติกรรมการอนุรักษ์ต่อป่าและสิ่งแวดล้อมหลังเดินของเยาวชน.....	109
ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย	
32 ระดับความพึงพอใจในคู่มือศึกษาธรรมชาติของเยาวชนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	110
33 การเปรียบเทียบผลที่ได้จากการวิจัยระหว่างกลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง.....	112
34 การเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ระหว่างนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นกับมัธยมศึกษาตอนปลาย.....	113
35 ระดับความพึงพอใจในคู่มือศึกษาธรรมชาติของเยาวชนและผู้นำศึกษาธรรมชาติ.....	114

รายการภาพประกอบ

ตาราง	หน้า
1 ที่ตั้งและอาณาเขตของเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าไถนงาช้าง จังหวัดสงขลา-สตูล.....	5
2 องค์ประกอบของการเรียนรู้.....	16
3 องค์ประกอบของทัศนคติ.....	22
4 แบบแผนการวิจัย.....	64
5 ขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัย.....	77

รายการภาพประกอบภาคผนวก

ภาพประกอบ	หน้า
ภาพกิจกรรมการเดินศึกษาธรรมชาติ.....	198
ภาพกิจกรรมสรุป “เก็บไว้ในความทรงจำ” ของกลุ่มทดลอง.....	200